

Grant of Loan to each Taluk Board under the Grant of Loan for Housing Schemes.

*Q.—412. Sri S. V. RAME GOWDA (Malur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that a sum of rupees one lakh has been provided for each year to each Taluk Board, under the grant of loan for Housing Schemes ;

(b) whether it is a fact that individual loans of Rs. 500 to Rs. 2,000 at the rate of 3 per cent interest will be given to the Back ward Classes on instalment basis for 15 years on the security of their sites ?

A.—Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Co-operation and Development).—

(a) No.

(b) Under the Rural Housing Projects Scheme loan up to 66 2/3 per cent of the total cost of the construction not exceeding Rs. 2,000 is admissible to each individual provided he holds a house site or has taken it on lease from Government for not less than 20 years. The loan is repayable in 20 instalments and bears interest at 5 per cent. In the case of Scheduled Castes and Scheduled Tribes, they are eligible for a subsidy of Rs. 400 and Rs. 800 respectively from the Social Welfare Budget in addition to the loan of Rs. 2,000 under the Rural Housing Projects Scheme.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನು ತೊಂದರೆಯಿದೆ ?

Mr. SPEAKER.—The Hon. Member wants to know whether it has not been entrusted to Taluk Boards.

†Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—The scheme will be prepared by the Taluk Boards. Funds are entrusted to the respective societies which have been constituted for the purpose.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಸೊಸೈಟಿ ಆಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡುವಾಗ ಎರಡು ಮೂರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ ಬೆಂಕಿ ಅಪಘಾತವಾಗಿರುವ ಹಳ್ಳಿ, ಬಹಳ ಕಂಚೆಪ್ಪ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿ, ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಪ್ರದೇಶ-ಇವುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಪ್ರಯಾಸ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆರೀತಿ ಕೊಡದೆ ಎಲ್ಲ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೆರ್‌ಗಳ ವೆರೋ ಅಲ್ಲಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಆ ಸ್ಕ್ರೀಮಿನ ಕೆಳಗೆ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಬಾಕಿ ಕಡೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಹಾಗಲ್ಲ ; ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೆರ್ ಅನ್ನುವುದೇ ಬೇರೆ ಸ್ಕ್ರೀಮು. ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಅನ್ನುವುದೇ ಬೇರೆ ಸ್ಕ್ರೀಮು. ಎರಡೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ.

ಶ್ರೀ ಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗರೆ.—ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ N.E.S. ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವವರಿಗೆ ಲಂ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿಯೂ, ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡಿಯಾಗಿಯೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಈ ಸಬ್ಸಿಡಿ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಅದು ನಮಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಹಣ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ.—ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಸೆಲ್ಲುಗಳಿವೆ ? ಆ ಸೆಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ? ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಏಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಜಿಗಳು ಈ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ pending ನಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಈ ಸ್ಕ್ರೀಮು ಗಣಲನೆಯ ಇನವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಗಣಲ-೫೯ರಲ್ಲಿ ೮೮೪, ಗಣಲ-೬೦ರಲ್ಲಿ ೧೮೮೫, ಗಣಲ-೬೧ರಲ್ಲಿ ೨,೮೧೧ ಮತ್ತು ಗಣಲ-೬೨ರಲ್ಲಿ ೯೯೭ ಮನೆಗಳು ಇದರಿಂದ ರಚನೆಯಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗರೆ.—ಗಣಲನೆಯ ಇನವಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಂ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವವರಿಗೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣ ಸಾಲದು, ಸಬ್ಸಿಡಿ ಹಣವನ್ನು ಬೇಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಕರೆಕ್ಟರ್‌ವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಆದಿಕರ್ಣಾಟಕವಿಗೂ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಿಗೂ ಮನೆಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ವಹಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎ.ಪಿ. ಸ್ಕೀಮುಗಳಿವೆ. ಅವರು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬೆರಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ ನವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಕೀಮೇ ಬೇರೆ. ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಬೇರೆ. ಒಂದೊಂದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು confuse ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಾವೇನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಗೆಂದು ಏಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ Record ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೌಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹವು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ಈಗಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚುವರು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣನಿಂಗ್.—ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಸೈಟು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟುವ ವ ನೆಯೇ ಆಧಾರ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಮನೆ ಇನ್ನು ಇಂಥದೇ ಟೈಪ್ ಮತ್ತು design ನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವವರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—Type design ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಹೊಸದಾಗಿ ರಚನೆಯಾಗಿ ಅವು ಅಂದವಾಗಿರಬೇಕು, ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಮೊದಲದ್ದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗಡಿಸಲು ಗುಂಬಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

Sri N. O. SAMAJI.—The Hon. Minister was pleased to say that loans are given under three categories. May I know how much amount has been given under these three categories in the whole district of Belgaum by way of loan and by way of subsidy ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I cannot give particulars with respect to any particular district at this stage.

Mr. SPEAKER.—The Hon. Minister can furnish it to him at a later stage.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಹೋದ ವರ್ಷ ರಾಯಚೂರಿನ ಗಂಗನವಾಡಿ ಮುಂತಾದ 7 ಗ್ರಾಮಗಳು ಪ್ರವಾಹದಿಂದ affect ಆಗಿವೆಯೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಆಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರೊಂದು ಕಾರಣವಿದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಸೈಟೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೈಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಸೈಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಈ ಮೂರು ಸ್ಕೀಮಿನ ಹೈಕಿಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಈಗ ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಸೈಟು ಸಿಕ್ಕದೆ, ಪದೇ ಪದೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನೂ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಜನರು ಅವರ ಪಾಲಿನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣನಿಂಗ್.—ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ಯಾವುದೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಏತಾರಿನಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ನುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್.—ಇಲ್ಲಿ (ಅ) ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆಯೋ ಅಥವಾ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ನವ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಎನ್‌ಟರ್ಜಾ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲ 3 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಾದರೆ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡಿ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಏನಾದರೂ ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಎನ್‌ಟರ್ಜಾ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು.

Sri L. B. BIRJE.—(Spoke in Marathi as translated by Sri V. S. Patil).—Have the Government not received complaints that not a single pie out of the subsidy given for construction of houses in Sarpur village in Khanapur Taluk has reached the actual residents ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, it has not come to the notice of the Government as yet. But I may explain here that the whole amount either by way of subsidy or loan is not given in a lumpsum. It will be advanced stage by stage. Therefore, there will be little scope for misuse of these funds.

Teaching of Kannada in Marathi Schools.

*Q.—519. Sri D. M. SIDDIAH (Biligere).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they are prepared to make Kannada as optional instead of compulsory in Marathi Schools;

(b) if so, whether they would give effect to such a decision immediately?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) The teaching of Kannada in non-Kannada Primary Schools including Marathi Schools, has already been made optional.

(b) Does not arise in view of reply to clause (a) above.

Teaching of Kannada in Marathi Schools.

*Q.—524. Sri K. P. GADAG (Gadag).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they are prepared to make Kannada as optional instead of compulsory in Marathi Schools;

(b) if so, whether they would give effect to such a decision immediately?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) The teaching of Kannada in non-Kannada Primary Schools including Marathi Schools, has already been made optional.

(b) Does not arise in view of reply to clause (a) above.

Sri D. M. SIDDIAH.—When Kannada was introduced as the optional subject in Marathi schools?

† Sri S. R. KANTHI.—Kannada was introduced as the optional subject on 12th September 1961.

Sri D. M. SIDDIAH.—May I now know how many Marathi schools there are in the State?

Sri S. R. KANTHI.—I cannot off-hand give the number. But I think,

Sir, it is about a thousand or so. I am not sure about it because that information is not with me.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುಬ್ಳಿ.—ಯಾವ ಯಾವ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಐಚ್ಛಿಕವನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

Sri S. R. KANTHI.—That information I have not got.

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—The Hon. Minister said that Kannada was introduced in Marathi schools. Is it correct?

Sri S. R. KANTHI.—What I said was Kannada might be taught as an optional subject as per Government order is dated 12th September 1961.

Sri V. S. PATIL.—Is the Government aware that Kannada was made compulsory from 4th standard in Marathi and Urdu schools?

Sri S. R. KANTHI.—At what time?

Sri V. S. PATIL.—Just before 12-9-1961 it was a compulsory subject and all the school administrations were asked to appoint Kannada teachers.

Sri S. R. KANTHI.—Sir, I must give the history of the whole thing. The Educational Integration Advisory Committee suggested that Kannada should be compulsory from the 3rd standard onwards and this was accepted by the Government on 6th September 1959. Subsequently the Hon. Members on the other side and others also complained that Kannada should not be made compulsory. The Southern Zonal Council took up this question and they considered and they came to the conclusion that Kannada should be taught as an optional subject from the 4th standard onwards and this was accepted by the Government. The Government issued an order that Kannada should be an optional subject from the 4th standard on 12th September 1961.

Sri V. S. PATIL.—Is the Government aware that in Belgaum District in Marathi area, people have started private schools in order to avoid this compulsion?

Sri S. R. KANTHI.—I am not aware of it.

Sri L. B. BIRJE (spoke in Marathi— as translated by **Sri V. S. Patil**).— Even though the Hon'ble Minister was pleased to state that it has been made an optional subject, still circulars have been issued by the Departmental Officers stating that Kannada has been made compulsory. Is it not a fact?

Sri S. R. KANTHI.—That is not a fact. But such a complaint was made by my hon. friends on the other side. As a clarification, we issued an order on 21-6-1962 saying that teaching of Kannada in these private schools can only be optional and that is left entirely to the discretion of the management.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರಡ್ಡಿ.—ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆ ಯೊಳಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು ಅಪೇಕ್ಷನರ್ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ರೂರಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

Sri V. S. PATIL.—May I know whether this option of teaching remains with the parents and students or whether this option remains with the Government and their officers?

Sri S. R. KANTHI.—The answer is quite obvious; parents and students.

Sri V. S. PATIL.—I want to know if the parents and students of a particular school do not wish to learn Kannada, is it necessary for Government to appoint Kannada teachers there?

Sri S. R. KANTHI.—Sir, the point is that if there are Marathi speaking people who want to learn Kannada, Kannada teacher has to be appointed. We do not know whether Marathi speaking children will take up Kannada or not. To be on the safe side, we have appointed Kannada Teachers.

Sri V. S. PATIL.—I bring to the notice of the Hon. Minister that in spite of the protest by some people of Belgaum Taluk that they do not want to learn Kannada still a Kannada Teacher has been sent there?

Sri S. R. KANTHI.—Even if teachers are posted there, nobody can force Marathi speaking people to learn Kannada.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಕನ್ನಡವನ್ನು ಐಚ್ಛಿಕ ಭಾಗವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಜೋನರ್

ಕಾನ್ಸಿನ್ಮಲ್ಟ್ ನೀಮಾನ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ. ಕೇವಲ ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಮರಾಠಿ ದೇಶದೊಳಗೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಯೇ?

Sri S. R. KANTHI.—The Hon. Member does not know that in the South Zonal Council, Marathi area does not come. This decision has been taken in respect of Andhra, Tamilnad and Kerala.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—May I know whether the teaching of Kannada as an optional subject is applicable to the whole State or only to Marathi areas?

Sri S. R. KANTHI.—This applies to all schools of non-Kannada type.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲರಕ್ಕೂ ನ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯು ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ದೆಯೋ ಅಥವಾ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆಯೋ?

Sri S. R. KANTHI.—That question does not arise here.

Sri B. V. MAGAVI.—Are the Government of Maharashtra extending the same courtesy to the Kannada speaking areas?

Sri S. R. KANTHI.—This is a pertinent question. As far as I have been able to gather information, the regional language is made compulsory in the third standard and onwards in the Maharashtra area.

Mr. SPEAKER.—Question hour is over.

2-00 P.M.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Construction of Houses for Labourers in Harihar by the Housing Board.

*Q.—240. **Sri GANJI VEERAPPA** (Harihar).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether the Housing Board has constructed any houses in Harihar for the benefit of the labourers engaged in several Industrial concerns in Harihar;